

HOOFDSTUK 2

De trein puft een laatste stoomwolk uit en stopt onder een bord met het opschrift *Gare du Midi*. Na de eenzame nacht in de wagon duizelt Anna's hoofd van het geschreeuw, de fluitsignalen en het gesis van locomotieven. Een elleboogstoot duwt haar in de deinende mensenzee die begin nog einde lijkt te hebben. Met haar koffer als schild baant ze zich een weg door de menigte en glipt een zijgalerij binnen. Ze ploft haar bagage neer, zet haar hoed recht en kijkt om zich heen. Het immense stationsgebouw, een kathedraal van ijzer en glas, lijkt in niets op het provinciale stationnetje van Goes waar ze gisteren is ingestapt. Haar blik glijdt over de ingewikkelde architectuur met roosvensters en beeldhouwwerken tot ze doorheen de glazen overkappingen een glimp opvangt van de grijze hemel. De stationsklok luidt zevenmaal oorverdovend. Als op signaal duikt ze terug in de mensenstroom en laat zich gedwee naar de uitgang voeren.

Het station opent zich wijd op een in nevel gehulde nieuwe wereld. Van de straten stijgt een kakofonie van geluiden op, terwijl trams, rijtuigen, handkarren en een zeldzame automobiel zich voorthaasten. Overweldigd door nieuwe indrukken houdt Anna halt en haalt diep adem. De zeelucht is vervangen door een benauwende substantie, doordrongen van geuren waarvan ze er slechts één kan thuisbrengen, die van geroosterde kastanjes. Kuchend draait ze zich om naar het tempelachtige gebouw. Boven op een triomfboog prijkt het standbeeld van een vrouw op een gevleugelde strijdwagen. Eronder geeft een stationsklok, zo groot als een trekpaard, aan dat het vijf over zeven is. Ze is te vroeg voor haar afspraak.

Ze slaat haar mantel dicht om zich heen en betreedt het stationsplein waarop een netwerk van kasseistraten, brede lanen en steenwegen uitgeeft. Het miezert en de gevel van *Hôtel de*

l'Espérance tegenover het station glanst alsof hij zojuist een laagje vernis kreeg. Errond weerspiegelen hoge gebouwen zich trillend in de plassen op het trottoir. Ze aarzelt. Welke richting uitgaan? In gedachten herhaalt ze het adres van de aankondiging tot ze de moed vindt om in haar mooiste schoolfrans de weg te vragen aan een koetsier. De man wijst een tramhalte aan en roept haar in een nauwelijks verstaanbaar dialect na: "Afstappen aan *Ma Campagne*, de Waterloosesteenweg volgen, het is de eerste straat rechts!"

Een regenvlaag doet haar beseffen dat ze haar paraplu in de trein vergat. Zachtjes vloekend haast ze zich naar de tramhalte, schuilt onder de luifel van een bloemist en inspecteert haar kleding in de etalageruit. Haar wollen regenmantel, katoenen jurk en doorweekt strohoedje vallen onmiskenbaar uit de toon bij de in de hoofdstad heersende mode. Met hun bepluimde hoofddeksels en elegante redingotes lijken de burgervrouwen rondom haar op exotische vogels, vaart makend alsof ze ieder moment gaan opstijgen. Zonder op of om te kijken, haasten ze zich naar de op het stationsplein wachtende rijtuigen, klappen hun paraplu's toe en klimmen aan boord. Wiebelend zetten de koetsen zich in gang en ratelen weg.

Uit de mist duikt plots een rode lantaarn op, gevolgd door een tram. Verrast dat het gevaarte niet door paarden wordt getrokken, stapt Anna snel aan boord. Voor haar vermoeide ogen flitsen onregelmatige huizenrijen voorbij, afgewisseld met schuttingen waarachter bouwvallen en braakliggende terreinen schuilgaan. Als voortgestuwd door een span spookhengsten beklimt het elektrische voertuig gezwind een steile steenweg. Bovenkomen glijdt de tram rond een splitsing waar een wirwar van huurkoetsen, rijtuigen en karren elkaar kruisen. Erboven trilt een raster van tramkabels als een immens metalen spinnenweb. Niets van al wat ze ziet en hoort lijkt haar werkelijk, behalve misschien de onlosmakelijk met deze stad verbonden regen.

Bij de volgende kruising komt de tram tot stilstand. *Ma Campagne*. Haar halte. Anna stapt uit en loopt voorbij een jongen die luidkeels zwaaiend met een krant roept: “*Het Nieuws Van Den Dag*, koopt *Het Nieuws van de Dag* voor maar vijf centiemen! Een passagier van de gemotoriseerde omnibus gespietst op een schutting in de Nieuwstraat! De jongeman verkeert in levensgevaar!”

Waren grote steden dan toch zo gevaarlijk als de dorpelingen in Zeeland dachten? Ze rilt, haar strohoed voelt zwaar van de regen en natte haarslierten kleven tegen haar gezicht. Zich nauwgezet houdend aan de instructies van de koetsier volgt ze de met kastanjebomen omzoomde steenweg en slaat dan de eerste straat rechts in. Het is gestopt met regenen en als op bevel zet een merel een paar vrolijke noten in.

Anna stelt verbijsterd vast dat de trottoirs van de Amerikaansestraat even breed zijn als de landwegen rond haar dorp. Ze kijkt op naar de in mist gehulde daken van de hoge herenhuizen: een stad gebouwd voor en door reuzen. Te laat ontwijkt ze een plas, voelt het regenwater binnendringen in haar laarsjes en vervloekt haar onoplettendheid.

Vreemd, het trottoir ziet er in dit straatdeel heel anders uit. De grijze voetpadklinkers zijn vervangen door blauwe tegels waaruit naadloos arduinen ondermuren oprijzen. Ze lijken geworteld in de stoep zelf en vormen de basis voor twee witstenen gevels. De organisch golvende lijnen vallen uit de toon en dagen met hun sensuele schoonheid hun streng ogende burens uit. Anna zet een stap terug om het stukje versteende natuur beter te bekijken. De elegante façades lijken te leven en als planten naar het licht toe te groeien. Smeedwerk slingert zich als klimop rond de vele vensters waardoor de puien bijna transparant schijnen. Huizen van glas. Even heeft ze het gevoel dat de grote ramen van de bel-etage haar blik terugkaatsen en haar inschatten.

Gefascineerd komt ze terug dichterbij en laat haar hand over de stenen glijden, bijna verwonderd dat ze kil aanvoelen. Dan